

BAZINIS PASLAUGŲ ŠEIMAI PAKETAS

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Paslaugos charakteristika	Apibūdinimas		
1.	Informavimas ir konsultavimas	Apibrėžimas	Įvairių institucijų specialistų pagal kompetenciją teikiama asmenims reikalinga informacija apie socialinę pagalbą bei pagalbą, kurią teikiant kartu su asmeniu analizuojama asmens (šeimės) probleminė situacija ir ieškoma veiksmingų problemos sprendimo būdų		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą, savivaldybėms rekomenduojama teikti transporto organizavimo paslaugą asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir dėl to ar dėl nepakankamų pajamų negali naudotis visuomeniniu ar individualiu transportu. Transporto organizavimo paslauga skiriama, teikiama ir apmokama pagal kiekvienos savivaldybės pasitvirtintą transporto organizavimo paslaugos skyrimo, teikimo ir apmokėjimo tvarkos aprašą. Informavimo ir konsultavimo paslauga gali būti suteikiama ir el. ryšio priemonėmis (pvz., telefonu, el. paštu).
			Laikas	Informavimo paslauga suteikiama kreipimosi dieną. Konsultavimo paslauga suteikiama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo kreipimosi dienos.	Informavimo paslauga suteikiama šeimos ar šeimos nario kreipimosi į savivaldybę ar į paslaugos teikėją dieną. Konsultavimo paslauga suteikiama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo kreipimosi į savivaldybę ar į paslaugos teikėją dienos.

			Teikimo būdai	Individualiai / grupėje	Atsižvelgiant į šeimos ar šeimos nario poreikius, konsultacijos specifiškumą, paslauga gali būti teikiama tiek individualiai, tiek grupėje. Jei paslaugos teikiamos grupėje, vienas darbuotojas turi dirbti su ne didesne kaip 15 asmenų grupe.
			Teikėjai	Netaikoma	Nevyriausybinių organizacijų, Lietuvos religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai, valstybės biudžetinės įstaigos, savivaldybių biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos
			Išvystymo norma	Pagal poreikį	Paslauga turi būti teikiama kiekvienam besikreipiančiam asmeniui.
			Mokėjimas	Nemokama	Paslauga teikiama nemokamai.
		Rezultatas	Asmeniui suteikiama reikalinga informacija apie jam priklausančią socialinę pagalbą ir kompetentingų specialistų konsultacija, padedanti jam surasti veiksmingus problemos sprendimo būdus.		
2.	Pasirengimo šeimai ir tėvystės įgūdžių ugdymas	Apibrėžimas	Paslaugos, teikiamos šeimoms, norinčioms įgyti tėvystės įgūdžių ar juos tobulinti, ir šeimoms, kurioms tokia paslauga paskirta specialistų, siekiant išugdyti geriausias tėvų ir vaikų savybes bei padėti jiems atskleisti savo gebėjimus ir galimybes, taip pat įvairius šeimos gyvenime reikalingus įgūdžius, nuostatas ugdantys grupių užsiėmimai, šeimų klubų veikla, mokymai šeimos finansų planavimo ir valdymo srityje ir kt.		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą, savivaldybėms rekomenduojama teikti transporto organizavimo paslaugą asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir dėl to ar dėl nepakankamų pajamų negali naudotis visuomeniniu ar individualiu transportu. Transporto organizavimo paslauga skiriama, teikiama ir apmokama pagal kiekvienos savivaldybės pasitvirtintą transporto organizavimo paslaugos skyrimo, teikimo ir apmokėjimo tvarkos aprašą.

			Laikas	Ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos	Paslauga pradedama teikti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šeimos / asmens kreipimosi į paslaugos teikėją dienos. Paslaugos teikimo laikas nustatomas atsižvelgiant į šeimos ir vaiko poreikius.
			Teikimo būdai	Individualiai / grupėje	Atsižvelgiant į asmens poreikius, paslauga gali būti teikiama tiek individualiai, tiek grupėje.
			Teikėjai	Netaikoma	Nevyriausybinių organizacijų, tradicinės Lietuvos religinės bendruomenės, bendrijos ir religiniai centrai, valstybės biudžetinės įstaigos, savivaldybių biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos
			Išvystymo norma	Pagal poreikį	Paslauga gali būti teikiama kiekvienai šeimai pagal poreikį.
			Mokėjimas	Mokama / nemokama	Jei paslaugos teikėjas paslaugą teikia įgyvendindamas Europos Sąjungos fondų lėšomis finansuojamą projektą, paslaugos gavėjas už paslaugą nemoka. Socialinę riziką patiriančių šeimų ir nepasiturinčių gyventojų vaikams ir jų šeimų nariams paslauga teikiama nemokamai.
		Rezultatas	Išugdyti gebėjimai kurti darnius tarpusavio santykius šeimoje, tėvams suteikta žinių ir praktinių įgūdžių, padedančių labiau suprasti savo vaikų netinkamo elgesio priežastis, saugiai ir pozityviai drausminti vaikus, kurti gerą ryšį su vaiku, suprasti vaikų ir savo jausmus bei juos valdyti sudėtingose situacijose, naudoti metodus, užkertančius kelią netinkamam vaikų elgesiui.		
3.	Vaikų dienos socialinė priežiūra ir ugdymas	Apibrėžimas	Dienos socialinės priežiūros ir ugdymo paslaugų teikimas vaikui ir jo šeimos nariams		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas Siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą, savivaldybėms rekomenduojama teikti transporto organizavimo paslaugą asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir dėl to ar dėl nepakankamų pajamų negali naudotis visuomeniniu ar individualiu transportu. Transporto organizavimo paslauga skiriama, teikiama ir apmokama pagal
			Atstumas	Netaikoma	

					kiekvienos savivaldybės pasitvirtintą transporto organizavimo paslaugos skyrimo, teikimo ir apmokėjimo tvarkos aprašą.
			Laikas	Ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos	<p>Paslauga pradedama teikti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šeimos kreipimosi į savivaldybę dienos. Jei šeima kreipiasi į paslaugų teikėją, paslauga pradedama teikti atsižvelgiant į paslaugų teikėjo galimybes. Jei paslaugų teikėjas neturi galimybių suteikti paslaugos, informaciją apie šių paslaugų teikimo šeimai poreikį ne vėliau nei per 5 darbo dienas nuo šeimos kreipimosi dėl paslaugų gavimo dienos jis persiunčia kitiems paslaugų teikėjams ir apie tai informuoja (el. ryšio priemonėmis, raštu) šeimą ir savivaldybės administraciją, kurios teritorijoje gyvena šeima. Jeigu nerandama kito galimo paslaugų teikėjo, informacija apie paslaugų teikimo šeimai poreikį persiunčiama savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui. Paslaugos teikimo laikas nustatomas atsižvelgiant į šeimos ir vaiko poreikius. Užtikrinama galimybė, esant poreikiui, šeimai ir vaikui paslaugą gauti ne trumpiau kaip 5 darbo dienas per savaitę ir ne trumpiau kaip 4 valandas per dieną.</p>
			Teikimo būdai	Individualiai / grupėje	<p>Atsižvelgiant į šeimos ir / ar vaiko socialinių įgūdžių lygį, teikiamos paslaugos sudėtingumą, paslauga gali būti teikiama tiek individualiai, tiek grupėje. Jei paslaugos teikiamos grupėje, vienas darbuotojas turi dirbti su ne didesne kaip 15 asmenų grupe. Jei paslauga vaikams teikiama ilgiau kaip 4 valandas per dieną, turi būti organizuojamas maitinimas.</p>

			Teikėjai	Netaikoma	Nevyriausybines organizacijos, Lietuvos religines bendruomenes, bendrijos ir centrai, valstybes biudzetines istaigos, savivaldybiu biudzetines istaigos, viešosios istaigos
			Išvystymo norma	1000 vaikų tenka 26 vietos	Savivaldybė, atsižvelgusi į gyventojų poreikius, organizuoja, teikia vaikų dienos centrų paslaugas vaikams ir jų šeimų nariams. Savivaldybė užtikrina galimybę 26 vaikams iš 1000 savivaldybės vaikų gauti šią paslaugą.
			Mokėjimas	Nemokama / mokama	Paslauga apmokama Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 583 „Dėl Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas), nustatyta tvarka.
		Rezultatas	Išugdomi vaiko ir jo šeimos narių socialiniai ir gyvenimo įgūdžiai, prisidedama prie visapusiško vaiko asmenybės tobulinimo, padedama įveikti krizes, siekiant ginti vaiko teises, padėti jam adaptuotis šeimoje bei visuomenėje, sudaromos sąlygos tėvams derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus.		
4.	Psichosocialinė ir psichologinė pagalba	Apibrėžimas	Pagalba šeimoms, asmenims, išgyvenantiems krizę ar patyrusiems stiprius emocinius išgyvenimus (sunkias ligas, netektis, skyrybas šeimoje, psichologinį, moralinį, fizinį ar seksualinį smurtą, krizinį nęstumą), vartojantiems psichiką veikiančias medžiagas, turintiems elgesio ar (ir) emocijų sunkumų arba sutrikimų, ir jų šeimoms, artimiesiems, apimanti socialinę, psichologinę pagalbą, sielovadą		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą, savivaldybės rekomenduojama teikti transporto organizavimo paslaugą asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir dėl to ar dėl nepakankamų pajamų negali naudotis visuomeniniu ar individualiu transportu. Transporto organizavimo paslauga

					<p>skiriama, teikiama ir apmokama pagal kiekvienos savivaldybės pasitvirtintą transporto organizavimo paslaugos skyrimo, teikimo ir apmokėjimo tvarkos aprašą.</p> <p>Vaikui psichologinės pagalbos paslauga gali būti teikiama artimiausioje vaiko ugdymo įstaigoje, ugdymosi aplinkoje arba psichologinėje-pedagoginėje tarnyboje (toliau – PPT) / švietimo pagalbos tarnyboje (toliau – ŠPT) ar perkama valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšomis. Jei atstumas tarp paslaugos teikimo vietos ir paslaugos gavėjo gyvenamosios vietos yra didesnis kaip 3 kilometrai, paslauga gali būti teikiama mobiliiai, vaikas pavežamas iki paslaugos mokykliniu geltonuoju autobusu ar kitais būdais, suderintais su paslaugos gavėju ir jo tėvais.</p>
			Laikas	<p>Ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos</p>	<p>Paslauga pradedama teikti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šeimos kreipimosi į savivaldybę ar į paslaugos teikėją dienos, skubios pagalbos atveju – kreipimosi į savivaldybę ar į paslaugos teikėją dieną. Paslaugos teikimo laikas nustatomas atsižvelgiant į šeimos ir vaiko poreikius. Esant poreikiui, užtikrinama galimybė, teikiant paslaugą, šeimai ir vaikui gauti ne mažiau kaip 5 ne trumpesnes kaip 1 valandos konsultacijas. Jei paslauga teikiama vaikui, jos trukmę turėtų nustatyti paslaugą teikiantis specialistas kiekvienam vaikui individualiai, atsižvelgdamas į jo amžių ir poreikius. Vaikui psichologinės pagalbos paslauga pradedama teikti rekomendavus PPT / ŠPT arba asmeniui kreipiantis tiesiogiai.</p>

			Teikimo būdai	Individua- liai / grupėje	Atsižvelgiant į situacijos sudėtingumą, paslauga gali būti teikiama tiek individualiai, tiek grupėje. Jei paslaugos teikiamos grupėje, specialistas pats nustato konsultuojamų asmenų skaičių.
			Teikėjai	Netaikoma	Socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, ugdymo įstaigų, PPT / ŠPT psichologai ir jų asistentai.
			Išvystymo norma	Pagal poreikį	Paslauga turi būti teikiama kiekvienam besikreipiančiam asmeniui. Specialisto, dirbančio ugdymo įstaigoje, etatui turi tekti ne daugiau kaip 400 mokinių; specialisto, dirbančio PPT, etatui - ne daugiau kaip 2000 mokinių (vaikų), gyvenančių toje savivaldybėje.
			Mokėjimas	Nemokama / mokama	Mokėjimo už psichosocialinės pagalbos paslaugas dydis nustatomas Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo nustatyta tvarka. Savivaldybė turi teisę atleisti asmenį nuo mokėjimo už psichosocialines paslaugas. Taip pat savivaldybė gali nustatyti, jog krizių atvejais, kai asmuo (šeima) patiria fizinį ar psichologinį smurtą arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, psichosocialinė pagalba 7 pirmąsias kalendorines dienas jam teikiama nemokamai. Jei paslaugą teikia ugdymo įstaigų, PPT / ŠPT psichologai ir jų asistentai, vaikams, jų tėvams ir mokytojams ji teikiama nemokamai.
		Rezultatas	Asmenims suteikiama gebėjimų konstruktyviai spręsti kylančias problemas, ugdomas atsparumas kylančioms problemoms, padedama atgauti dvasinę darną, susikurti saugią ir palankią aplinką. Vaikas įgyja psichologinį atsparumą ir sustiprėja jo psichikos sveikata, sukuriama saugi ir palanki ugdymuisi aplinka, vaikas atgauna pasitikėjimą, geba mokytis,		

			suteikiama pagalba smurtaujančiam ar smurtą patyrusiam mokiniui, konsultuojami jo tėvai (globėjai, rūpintojai) ir mokytojai.		
5.	Mediacija	Apibrėžimas	Civilinių ginčų sprendimo procedūra, kurios metu vienas ar keli mediatoriai padeda ginčo šalims taikiai spręsti ginčą.		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Siekiant užtikrinti paslaugos prieinamumą, savivaldybėms rekomenduojama teikti tarnsporto organizavimo paslaugą asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir dėl to ar dėl nepakankamų pajamų negali naudotis visuomeniniu ar individualiu transportu. Transporto organizavimo paslauga skiriama, teikama ir apmokama pagal kiekvienos savivaldybės patvirtintą transporto organizavimo paslaugos skyrimo, teikimo ir mokėjimo tvarkos aprašą.
			Laikas	Paslaugos teikimo trukmė – iki 4 valandų	Privalomosios mediacijos paslaugos, už kurias sumokama iš valstybės biudžeto lėšų, gali būti teikiamos iki keturių valandų. Jeigu pasibaigus šiam laikui galutinis susitarimas dėl taikaus ginčo sprendimo dar nepasiektas, ginčo šalys gali toliau savanoriškai tęsti mediaciją ginčo šalių lėšomis.
			Teikimo būdai	Individualiai	Mediacijos paslaugos teikiamos Lietuvos Respublikos civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo Nr. X-1702 pakeitimo įstatymo 15 straipsnyje nustatyta tvarka.
			Teikėjai	Netaikoma	Mediacijos paslaugas gali teikti tik mediatorius, įrašytas į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, arba asmenys, kuriems pagal Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės teisės aktus tos valstybės kompetentinga institucija yra suteikusi teisę teikti mediacijos

					paslaugas.
			Išvystymo norma	Pagal poreikį	Paslauga gali būti teikiama kiekvienam pilnamečiam asmeniui ir vaikams nuo 14 metų.
			Mokėjimas	Mokama / nemokama	Mediacijos paslaugos gali būti teikiamos už atlyginimą ir neatlygintinai Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo nustatyta tvarka.
		Rezultatas	Suteiktos mediacijos paslaugos		
6.	Nemokama pirminė teisinė pagalba	Apibrėžimas	Teisinės informacijos, teisinių konsultacijų teikimas, taip pat valstybės ir savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų, išskyrus teisminius dokumentus, rengimas. Be to, ši teisinė pagalba apima patarimus dėl ginčo sprendimo ne teismo tvarka, veiksmus dėl taikaus ginčo išsprendimo ir taikos sutarties parengimą.		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Asmenys, norintys gauti pirminę teisinę pagalbą, turi teisę kreiptis į savivaldybės vykdomąją instituciją.
			Laikas	Iš karto, kai paslaugos gavėjas kreipiasi į paslaugos teikėją	Pirminė teisinė pagalba turi būti suteikta iš karto, kai asmuo kreipiasi į savivaldybės vykdomąją instituciją. Jeigu nėra galimybės iš karto suteikti pirminę teisinę pagalbą, pareiškėjui pranešama apie priėmimo laiką, kuris turi trukti ne ilgiau kaip 5 darbo dienas nuo kreipimosi dienos.
			Teikimo būdai	Individualiai	Paslauga teikiama asmeniui individualiai.
			Teikėjai	Netaikoma	Pirminę teisinę pagalbą teikia savivaldybės vykdomosios institucijos valstybės tarnautojai, kurių pareigybių aprašymuose nustatytos teisinio pobūdžio funkcijos, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kuriose numatytos teisinio pobūdžio darbo funkcijos, ir gaunantys darbo užmokestį iš savivaldybės biudžeto, arba advokatai (advokatų profesinės bendrijos), arba viešosios įstaigos, su kuriais savivaldybės vykdomoji institucija yra sudariusi sutartį

					dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo, arba valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 15 straipsnio 8 ir 9 dalyse nurodytais atvejais. Advokatūros įstatymo nustatyta tvarka pirminę teisinę pagalbą gali teikti ir advokato padėjėjas, kai su jo praktikos vadovu savivaldybės vykdomoji institucija yra sudariusi sutartį dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo.
			Išvystymo norma	Pagal poreikį	Pirminę teisinę pagalbą turi teisę gauti visi Lietuvos Respublikos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, taip pat kiti Lietuvos Respublikoje bei kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėtai gyvenantys fiziniai asmenys ir kiti Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir tiesiogiai taikomuose Europos Sąjungos teisės aktuose nurodyti asmenys.
			Mokėjimas	Paslauga nemokama	Valstybė garantuoja ir apmoka 100 procentų pirminės teisinės pagalbos išlaidų.
		Rezultatas	Suteikta teisinė konsultacija ir (ar) perengti dokumentai, skirti valstybės ir savivaldybių institucijoms.		
7.	Specialioji pedagoginė pagalba	Apibrėžimas	Paslaugos paskirtis – didinti asmens, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą.		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Artimiausioje vaiko ugdymosi aplinkoje, ugdymo įstaigoje arba PPT / ŠPT	Paslauga teikiama ugdymo įstaigoje, PPT / ŠPT ar perkama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto. Jei atstumas tarp paslaugos teikimo vietos ir paslaugos gavėjo gyvenamosios vietos yra didesnis kaip 3 kilometrai, paslauga gali būti teikiama mobiliai, vaikas pavežamas iki paslaugos mokykliniu geltonuoju autobusu ar kitais būdais, suderintais su paslaugos gavėju ir jo tėvais.
			Laikas	Netaikoma	Paslauga pradeda teikti, kai ją skiria Mokyklos vaiko gerovės

					komisija ar PPT / ŠPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu. Paslaugą teikia specialistas, atsižvelgdamas į PPT / ŠPT ir Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, įvertinęs paslaugos apimtį, suderinęs jos teikimo laiką su vaiko užimtumo tvarkaraščiu ir atsižvelgdamas į jo poreikius.
			Teikimo būdai	Individualiai / grupėje	Atsižvelgiant į situacijos sudėtingumą, paslauga gali būti teikiama ir individualiai, ir grupėje. Teikiant paslaugas grupėje, vienas specialistas turi dirbti su nedidesne kaip 12 asmenų grupe.
			Teikėjai	Netaikoma	PPT / ŠPT, ugdymo įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, laisvieji teikėjai (specialieji pedagogai, logopedai, tiflopedagogai, surdopedagogai ir kiti specialistai)
			Išvystymo norma	Specialiojo pedagogo etatui – 24 vaikai, besiuogdantys pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas (ne daugiau kaip 20 mokinių, turinčių regos, klausos sutrikimų (tarp jų turinčių ko-chlerinių implantų); 27 – pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir (ar) vidurinio ugdymo bei	Vaikų skaičius, tenkantis specialisto etatui, priklauso nuo ugdymo įstaigose vykdomos bendrojo ugdymo programos, teikiančio specialisto konkrečios pareigybės: specialiojo pedagogo, logopedo, tiflopedagogo, surdopedagogo. Kitiems specialiosios pedagoginės pagalbos specialistams taikomos normos, nurodytos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo patvirtinimo“. Turint finansinių galimybių, gali būti steigiama ir esant mažesniai mokinių skaičiui.

				profesinio mokymo programas; 45–50 – pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir (ar) vidurinio ugdymo bei profesinio mokymo programas. PPT – 2 000 vaikų savivaldybėje	
			Mokėjimas	Nemokama	Pagalba teikiama nemokamai.
		Rezultatas	Sumažintas asmenų iškritimas iš švietimo sistemos, padėta įveikti mokymosi sunkumus, kylančius dėl negalių, kalbos, klausos, regos, raidos, intelekto ir kitų sutrikimų.		
8.	Ikimokyklinis ugdymas	Apibrėžimas	Paslauga, padedant vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, taip pat ir etninius, socialinius, pažintinius poreikius, teikiama tėvų pageidavimu pagal ikimokyklinio ugdymo programą.		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Artimiausioje vaiko gyvenamojoje aplinkoje ar geriausiai vaiko ugdymosi ir švietimo pagalbos poreikius galinčioje tenkinti ugdymo įstaigoje, esančioje arčiausiai vaiko gyvenamosios vietos.
			Laikas	Netaikoma	Ikimokyklinio ugdymo paslauga tėvų pageidavimu ar nustačius, kad ji privaloma, teikiama nuo 4 val. iki 8 val. per dieną.
			Teikimo būdai	Grupėje / klasėje	Grupėse nuo gimimo iki 1 metų amžiaus gali būti ne daugiau kaip 6 vaikai; nuo 1 iki 2 metų – ne daugiau kaip 10 vaikų; nuo 2 iki 3 metų – ne daugiau kaip 15 vaikų; nuo 3 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 20 vaikų; nuo gimimo iki 3 metų – ne daugiau kaip 8 vaikai; nuo gimimo iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 10 vaikų; nuo 1 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 12 vaikų; nuo 2 metų iki pradinio ugdymo

					<p>pradžios – ne daugiau kaip 16 vaikų. Vienas sutrikusio intelekto, kurčias, neprigirdintis, aklas, silpnaregis, turintis judesio ir padėties, elgesio, žymių kalbos ar kitų komunikacijos, įvairiapusių raidos sutrikimų ar kompleksinę negalią vaikas, ugdomas integruotai, prilyginamas dviem tos grupės, kurioje ugdomas, vaikams, todėl atitinkamai mažinamas grupės vaikų skaičius.</p> <p>Specialiosios grupės formuojamos taip: turinčių vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą – ne daugiau kaip 6 vaikai; aklujų – ne daugiau kaip 6 vaikai; silpnaregių – ne daugiau kaip 10 vaikų; sutrikusios klausos – ne daugiau kaip 6 vaikai; turinčių žymių kalbos ar kitų komunikacijos sutrikimų – ne daugiau kaip 10 vaikų; turinčių judesio ir padėties sutrikimų – ne daugiau kaip 8 vaikai; turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų ar kompleksinę negalią – ne daugiau kaip 6 vaikai; turinčių kompleksinę negalią (ir judesio bei padėties sutrikimų) – ne daugiau kaip 3 vaikai; mišrioje specialiojoje grupėje – ne daugiau kaip 10 vaikų. Vienas vaikas, turintis įvairiapusių raidos sutrikimų ar kompleksinę negalią, aklašis, ugdomas mišrioje specialiojoje grupėje, prilyginamas dviem šios grupės vaikams, o turintis kompleksinę negalią (ir judesio bei padėties sutrikimų) – trims grupės vaikams, todėl atitinkamai mažinamas grupės vaikų skaičius.</p>
			Teikėjai	Netaikoma	<p>Ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklos, laisvasis mokytojas ar kitas</p>

			švietimo paslaugos teikėjas.		
			Išvystymo norma	Netaikoma	Paslauga turi būti teikiama kiekvienam besikreipiančiam asmeniui.
			Mokėjimas	Paslauga mokama iš dalies	Mokestį nustato savivaldybių administracijos, priimdamos sprendimus dėl jo dalies kompensavimo įgyvendinimo tvarkos ir sąlygų.
		Rezultatas	Prisidedama prie visapusiškos vaiko asmenybės ugdymo, padedama šeimai užtikrinti vaiko gerovę.		
9.	Šeimos kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei skaitymo raštingumo ugdymas	Apibrėžimas	Šeimos kultūrinių ir informacinių kompetencijų bei skaitymo raštingumo ugdymo paslaugų teikimas.		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Ne daugiau kaip 30 minučių viešuoju transportu arba pėsčiomis	Jei atstumas tarp paslaugos teikimo vietos ir paslaugos gavėjo gyvenamosios vietos yra didesnis kaip 3 kilometrai ir jei nėra pakankamų galimybių naudotis viešuoju transportu (viešojo transporto visai nėra arba jis neužtikrina, kad paslaugų gavėjas laiku atvyktų į paslaugų teikimo vietą ir dėl to jam negali būti suteiktos paslaugos numatyta apimtimi) ar asmeniniu transportu arba asmuo yra riboto mobilumo, paslauga gali būti teikiama organizuojant mobiliosios bibliotekos veiklas, steigiant išorinio aptarnavimo punktus.
			Laikas	Nenustatyta (taikoma prie šeimos poreikių)	Nustatomas prie šeimos ir vaiko poreikių pritaikytas paslaugos teikimo laikas. Užtikrinama galimybė, esant šeimos ir vaiko poreikiui, paslaugą gauti 1 darbo dieną per savaitę (ne trumpiau kaip 1,5 val.).
			Teikimo būdai	Individually / grupėje	Atsižvelgiant į šeimos ir (ar) vaiko kultūrinių ir informacinių kompetencijų ir skaitymo raštingumo lygį, teikiamos paslaugos sudėtingumą, paslauga gali būti teikiama tiek individualiai, tiek ir grupėje. Teikiant paslaugas grupėje vienas darbuotojas turi dirbti su ne didesne kaip 15 asmenų

					grupe.
			Teikėjai	Netaikoma	Savivaldybių viešosios bibliotekos.
			Išvystymo norma	Aptarnaujamų gyventojų skaičius, tenkantis vienam viešosios bibliotekos teritoriniam padaliniui	Užtikrinant paslaugų prieinamumą ir jų kokybę savivaldybės teritorijoje, rekomenduotinas vidutinis viešosios bibliotekos teritorinio padalinio aptarnaujamų gyventojų skaičius miestuose – ne didesnis kaip 20–30 tūkst., miesteliuose ir kaimuose – 700–800 gyventojų.
			Mokėjimas	Nemokama	Bibliotekų vartotojams paslauga teikiama nemokamai.
		Rezultatas	Plėtojamos šeimos narių informacinės ir kultūrinės kompetencijos bei skaitymo raštingumas, suteikiant žinių apie ankstyvojo skaitymo šeimoje naudą vaiko raidai, jo kalbinių, socialinių ir emocinių įgūdžių formavimui, šeimos narių tarpusavio santykių ir savijautos gerinimui, empatijos ugdymui, streso mažinimui ir ugdant gebėjimus nustatyti informacijos poreikius, ją rasti, atrinkti ir vertinti, suvokti kultūrinės realijas, analizuoti įvairias kultūros formas ir reiškinius, dalyvauti kultūriniame gyvenime, puoselėti kultūrinį paveldą. Taip didinamas bendrasis šeimos narių raštingumas, skatinamas jų kūrybingumas, socialinis ir ekonominis veiklumas bei motyvacija dalyvauti mokymosi visą gyvenimą procese.		
10.	Naujagimių ir kūdikių profilaktinis sveikatos tikrinimas	Apibrėžimas	Pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas kūdikiui ir jo šeimos nariams		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Kiekvienas asmuo laisvai pasirenka arčiausiai jo gyvenamosios vietos esančią arba jam patogiau pasiekiamą pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią įstaigą.
			Laikas	Paslaugos pradedamos teikti pasirinkus pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigą	Naujagimis aplankomas namuose 1 kartą per 3 darbo dienas po išvykimo iš akušerijos dienos stacionaro ir 1–2 kartus apžiūrimas gydytojo bei slaugytojo (akušerio) asmens sveikatos priežiūros įstaigoje. 1–6 mėn. kūdikis 1 kartą per mėnesį apžiūrimas gydytojo ir slaugytojo asmens sveikatos priežiūros įstaigoje. 7–12 mėn. kūdikis 2–3 kartus per šį laikotarpį apžiūrimas

					gydytojo ir slaugytojo asmens sveikatos priežiūros įstaigoje.
			Teikimo būdai	Individualiai	Paslaugos teikiamos visiems vaikams nuo gimimo iki 1 metų. Naujagimis aplankomas ir apžiūrimas jo namuose, kūdikis apžiūrimas asmens sveikatos priežiūros įstaigoje: įvertinama vaiko sveikatos būklė, šeimos socialinis, psichologinis pasirengimas, patariama tėvams kūdikio priežiūros, mitybos, higienos klausimais, informuojama apie registravimosi pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigoje tvarką, įvertinama kūdikio priežiūros kokybė, šeimos sanitarinis higieninis pasirengimas, informuojama apie ligų ir traumų, nudegimų ir smurto profilaktiką, imunoprofilaktiką, padedama suformuoti racionalios vaiko, motinos, šeimos mitybos įgūdžius, koreguojama vaiko aplinkos ir priežiūros higiena.
			Teikėjai	Netaikoma	Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje prisiregistravęs pacientas
			Išvystymo norma	Pagal poreikį	Paslaugos turi būti teikiamos kiekvienam besikreipiančiam paslaugų gavėjui.
			Mokėjimas	Nemokama / mokama	Paslaugos teikiamos nemokamai prisiregistravusiems pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioje įstaigoje (toliau – PAASP įstaiga). Paslaugos teikiamos mokamai asmenims, neprisiregistravusiems PAASP įstaigoje arba neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu.
		Rezultatas	Vaikui ir jo šeimos nariams suteikiama kvalifikuota pirminė asmens sveikatos priežiūra, išaiškinami ir koreguojami sveikatos rizikos veiksniai, nustatoma, ar vaiko sveikatos būklė atitinka jo augimo ir brendimo pagal amžių ir lytį normatyvus, anksti išaiškinami vaikai, kuriems būdinga raidos sutrikimų rizika ar kurie serga įvairiomis ligomis, ir jie siunčiami papildomai tirti ir (ar) gydytis.		

11.	Pirminė ambulatorinė asmens sveikatos priežiūra, apimanti šeimos mediciną	Apibrėžimas	Šeimos medicina – tai šeimos gydytojo praktika arba vidaus ligų gydytojo, vaikų ligų gydytojo, gydytojo akušerio ginekologo, gydytojo chirurgo praktika kartu. Šeimos gydytojo komandos paslaugos – nespecializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1013 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ patvirtintą Šeimos gydytojo medicinos normą, Bendrosios praktikos slaugytojo medicinos normą ir, jei reikia, pagal Bendruomenės slaugytojo medicinos normą ir (ar) Akušerio medicinos normą, ir (ar) Išplėstinės praktikos slaugytojo medicinos normą ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (t. y. įstaigoje, neteikiančioje stacionarių asmens sveikatos priežiūros paslaugų), pacientų namuose ir socialinės globos įstaigose, kompleksas.		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Kiekvienas asmuo laisvai pasirenka arčiausiai jo gyvenamosios vietos esančią arba jam patogiau pasiekiamą pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigą, teikiančią šeimos medicinos paslaugas.
			Laikas	Paslaugos pradedamos teikti pasirinkus pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigą	PAASP įstaiga šeimos gydytojo komandos paslaugas turi suteikti ne vėliau kaip: - per 24 valandas nuo paciento kreipimosi į PAASP įstaigą – ūmios ligos atveju, jei pacientas karščiuoja ir kenčia vidutinio stiprumo skausmą (4–5 balai pagal vizualinę analoginę skausmo skalę), taip pat jei per parą pacientas, esantis ramybės būsenos, pradeda dusti, jam ima svaigti ir skaudėti galvą, jį pradeda pykinti ir jis ima vemti, sutrinka jo koordinacija, atsiranda staigus progresuojantis tinimas, taip pat tais atvejais, kai pacientas patiria įvairios kilmės traumų ir susižeidžia; - per 7 kalendorines dienas nuo paciento kreipimosi į PAASP įstaigą – paūmėjus lėtinei ligai ir kitais atvejais; - PAASP įstaiga turi užtikrinti, kad joje prisiregistravusiems gyventojams šeimos gydytojo

			komandos paslaugos būtų teikiamos visą parą.		
			Teikėjai	Asmens sveikatos priežiūros įstaigos	Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos, turinčios licenciją teikti šeimos medicinos paslaugas
			Išvystymo norma	Pagal poreikį	Paslaugos turi būti teikiamos kiekvienam besikreipiančiam paslaugų gavėjui.
			Mokėjimas	Nemokama / mokama	PAASP įstaigoje prisiregistravusiems pacientams, apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu, paslaugos teikiamos nemokamai.
		Rezultatas	Lietuvos gyventojams užtikrinama galimybė gauti visapusiškas, kokybiškas ir saugias šeimos medicinos paslaugas.		
12.	Pirminė ambulatorinė asmens sveikatos priežiūra, apimanti pirminę psichikos sveikatos priežiūrą	Apibrėžimas	Pirminės psichikos sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų psichikos sveikatos centruose arba įstaigose, atitinkančiose psichikos sveikatos centrums keliamus reikalavimus, kompleksas		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Kiekvienas asmuo laisvai pasirenka asmens sveikatos priežiūros įstaigą, teikiančią pirminės psichikos sveikatos priežiūros paslaugas.
			Laikas	Paslaugos pradedamos teikti pasirinkus pirminės psichikos sveikatos priežiūros įstaigą arba pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigą	Prisiregistravusiems asmenims užtikrinama suaugusiųjų, vaikų ir paauglių psichikos sveikatos priežiūra ir priklausomybės ligų gydymo paslaugos.
			Teikimo būdai	Individually / grupėse	Paslaugos teikiamos asmenims individualiai arba gali būti organizuojamos psichoterapijos grupės.
			Teikėjai	Asmens sveikatos priežiūros įstaiga	Psichikos sveikatos centrai, turintys įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti pirminės psichikos

					sveikatos priežiūros paslaugas.
			Išsivystymo norma	Pagal poreikį	Paslaugos teikiamos kiekvienam besikreipiančiam paslaugų gavėjui.
			Mokėjimai	Nemokama / mokama	Prisiregistravusiesiems PAASP įstaigoje asmenims paslaugos teikiamos nemokamai. Jei asmuo pageidauja paslaugas gauti anonimiškai arba be siuntimo, jis už tas paslaugas turi sumokėti.
		Rezultatas	Užtikrinama kokybiška, saugi, tinkama pirminė ambulatorinė psichikos sveikatos priežiūra kiekvieną darbo dieną ne mažiau kaip po 5 valandas.		
13.	Ankstyvoji vaikų raidos sutrikimų rehabilitacija	Apibrėžimas	Ankstyvosios vaikų raidos sutrikimų rehabilitacijos paslaugos – specialistų komandos teikiamos ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos, užtikrinančios ankstyvą vaikų raidos sutrikimų nustatymą, ankstyvą kompleksinę pagalbą raidos sutrikimų ar jų rizikos veiksnių turintiems vaikams, jų tėvams ar kitiems jų atstovams pagal įstatymą.		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Netaikoma	Asmenis, kurie dėl negalios ar ligos turi judėjimo problemų ir dėl to ar dėl nepakankamų pajamų negali naudotis visuomeniniu ar individualiu transportu, paslaugų gavėjas gali nukreipti į savivaldybę dėl transporto iki paslaugų teikimo vietos organizavimo. Transporto organizavimo paslauga apmokama Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo nustatyta tvarka.
			Laikas	Paslaugos teikiamos nustačius vaiko raidos sutrikimų riziką	Vaiką gydantis ar konsultuojantis gydytojas, nustatęs jo raidos sutrikimų riziką, siunčia jį ankstyvosios vaikų raidos sutrikimų rehabilitacijos paslaugas teikiančio gydytojo konsultacijai.
			Teikimo būdai	Individually / grupėje	Paslaugos gali būti teikiamos dienos stacionare.
			Teikėjai	Asmens sveikatos priežiūros įstaiga	Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, turinti galiojančią licenciją teikti ankstyvosios vaikų raidos sutrikimų rehabilitacijos paslaugas

			Išvystymo norma	Pagal poreikį	Paslaugos teikiamos visiems indikuotiems asmenims.
			Mokėjimas	Nemokama	Paslaugos teikiamos nemokamai.
		Rezultatas	Ankstyvosios vaikų raidos sutrikimų reabilitacijos paslaugos užtikrina vaikų neįgalumo prevenciją, kompleksinę ankstyvąją vaikų reabilitaciją, jų integraciją į visuomenę ir ugdymo sistemą.		
14.	Atviras darbas su jaunimu	Apibrėžimas	Darbas su jaunimu atvirose jaunimo centruose ir (ar) atvirose erdvėse, atliekamas laikantis darbo su jaunimu principų. Atviro darbo su jaunimu tikslas – ugdyti asmenines ir socialines jaunų žmonių kompetencijas, siekiant padėti jiems aktyviai įsitraukti į bendruomeninius ir visuomeninius procesus, lanksčiai ir konstruktyviai reaguoti į jaunų žmonių gyvenimo pokyčius.		
		Prieinamumo savivaldybėje kriterijai	Kriterijai	Reikšmė	Apibūdinimas
			Atstumas	Artimiausiame atviraime jaunimo centre arba atviroje jaunimo erdvėje, veikiančiame (-ioje) savivaldybėje, kurioje gyvena jauni žmonės	Paslaugos teikiamos artimiausiame atviraime jaunimo centre arba atviroje jaunimo erdvėje. Kitais atvejais gali būti taikomos kitos darbo su jaunimu formos, pavyzdžiui, mobilus darbas su jaunimu.
			Laikas	Nenustatyta (taikoma atsižvelgiant į jaunų žmonių poreikius)	Paslaugų teikimo laikas nustatomas atsižvelgiant į jaunų žmonių poreikius. Įstaigos veikia po pamokų ir per bendrojo ugdymo mokyklų mokinių atostogas.
			Teikimo būdai	Individualiai / grupėje	Atsižvelgiant į jaunų žmonių poreikius, paslaugos gali būti teikiamos tiek individualiai, tiek grupėje. Teikiant paslaugas grupėje, vienas darbuotojas turi dirbti su ne didesne kaip 15 asmenų grupe. Atviro darbo su jaunimu paslaugas atviraime jaunimo centre turi teikti ne mažiau kaip du darbuotojai.
			Teikėjai	Netaikoma	Atviro darbo su jaunimu paslaugos gali būti teikiamos atvirose jaunimo centruose ir atvirose jaunimo erdvėse, ypač daug dėmesio skiriant socialinę

					atskirtį patiriančiam ir mažiau galimybių turinčiam jaunimui.
			Išvystymo norma	10 000 jaunų žmonių – 2 vietos.	
			Mokėjimas	Nemokama	Atviro darbo su jaunimu paslaugos teikiamos nemokamai.
		Rezultatas	Sukuriamos sąlygos jaunimui dalyvauti atviro jaunimo centro ir atviros jaunimo erdvės veikloje, įtraukiant į ją mažiau galimybių turinčius ir neaktyvius jaunos žmones. Užtikrinama, kad atvirose jaunimo centruose ir atvirose jaunimo erdvėse organizuojama veikla atitiktų jaunų žmonių poreikius ir padėtų ugdyti jų asmenybes, tobulinti asmenines ir socialines jų kompetencijas. Sukuriamos tokios sąlygos, kad jauni žmonės būtų motyvuojami dalyvauti jų interesus atitinkančioje veikloje, skatinami tobulėti, ugdyti verslumą ir darbo rinkai reikalingus įgūdžius.		

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuras

Teisės skyriaus patarėja

Gintarė Bertauskienė
Gintarė Bertauskienė
2018-12-07

Asmenų priėmimo ir dokumentų
valdymo skyriaus stilistė

Viktorija Balčiūnienė
Viktorija Balčiūnienė

Asmenų priėmimo ir
dokumentų valdymo skyriaus
stilistė

Viktorija Balčiūnienė
Viktorija Balčiūnienė

Asmenų priėmimo ir
dokumentų valdymo skyriaus
stilistė

Angelė Rukšėnienė
Angelė Rukšėnienė